

REGERINGSRÄTTENS DOM

Mål nr
2691-07

meddelad i Stockholm den 17 februari 2010

KLAGANDE

Försäkringskassan
103 51 Stockholm

MOTPART

AA

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Kammarrätten i Jönköpings dom den 23 februari 2007 i mål nr 2995-06, se bilaga

SAKEN

Arbetskadeförsäkring

REGERINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Regeringsrätten ändrar kammarrättens dom och förklarar att AA är berättigad till hel livränta från och med december 2004. Handlingarna överlämnas till Försäkringskassan för handläggning.

YRKANDE M.M.

Försäkringskassan yrkar att Regeringsrätten ändrar kammarrättens dom och förordnar att hel livränta ska utges från och med december 2004 i stället för från och med mars 2005. Försäkringskassan anför bl.a. följande. Vid prövningen av AAs rätt till livränta fann Försäkringskassan att arbetsskadan blivit bestående från

Dok.Id 86688

Postadress
Box 2293
103 17 Stockholm

Besöksadress
Wallingatan 2

Telefon
08-561 676 00
E-post: regeringsratten@dom.se

Telefax
08-561 678 20

Expeditionstid
måndag – fredag
08:00-12:00
13:00-16:30

Mål nr
2691-07

och med december 2004 då medicinskt underlag förelåg som visade på en varaktig nedsättning av arbetsförmågan. Kammarrätten ansåg med hänvisning till uttalandet i prop. 2001/02:81 s. 55 f. att AA inte kunde beviljas livränta före mars 2005. Att tidsbegränsad sjukersättning i detta fall kom att utges tidigast från och med mars 2005 har att göra med att rätten till den förmånen prövades på Försäkringskassans initiativ med stöd av 16 kap. 1 § andra stycket lagen (1962:381) om allmän försäkring, AFL. I sådana fall kan ersättningen enligt 16 kap. 5 § AFL börja utgå först från och med månaden efter den då beslutet om förmånen meddelats. Det finns ingen möjlighet att besluta att sjukersättning ska utges från en tidigare tidpunkt, även om förutsättningarna för rätt till sjukersättning förelåg då. Av 4 kap. 1 § lagen (1976:380) om arbetsskadeförsäkring, LAF, framgår att livränta kan beviljas när ett visst varaktighetskrav uppnåtts. Något krav på att sjukersättning eller aktivitetsersättning även ska ha tillerkänts den försäkrade finns inte. Därför föreligger det inte hinder mot att bevilja livränta även under den tid då den försäkrade uppbär sjukpenning för det fall att varaktighetskravet är uppfyllt.

AA medger bifall till överklagandet.

SKÄLEN FÖR REGERINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Kammarrättens dom innebär att AA beviljas hel arbetsskadelivränta från och med mars 2005 medan Försäkringskassans beslut om livränta för tiden december 2004 – februari 2005 står fast. Av utredningen i målet får anses framgå att han, i enlighet med parternas samstämmiga uppfattning, i och för sig är berättigad till hel livränta på grund av arbetsskada och målet gäller enbart frågan från och med vilken tidpunkt denna ska utgå, december 2004 eller mars 2005.

Av 4 kap. 1 § LAF framgår bl.a. följande. En försäkrad som till följd av arbetsskada har fått sin förmåga att skaffa sig inkomst genom arbete nedsatt med minst en femtondel har, om nedsättningen är varaktig eller kan antas bestå under minst ett år, rätt till ersättning i form av livränta för den inkomstförlust som uppkommer.

Bestämmelsen fick sin nuvarande lydelse genom lagstiftning år 2003. I förarbetena (prop. 2001/02:81 s. 55-56) anförs bl.a. följande.

För att skapa bestämmelser som är förståeliga och därmed lättare kan accepteras av den försäkrade, samt för att underlätta administrationen och tillämpningen, föreslår regeringen att bestämmelserna om den tidpunkt när livränta kan beviljas, ska ansluta till vad som kommer att gälla för sjukersättning och aktivitetsersättning. Det innebär att livränta ska kunna beviljas, om nedsättningen är varaktig eller kan antas bli bestående för en tidsbegränsad period om minst ett år. Med en sådan formulering är rätten till livränta inte beroende av om sjukersättning eller aktivitetsersättning faktiskt beviljas. Arbetsskadelivränta kommer även i fortsättningen att beviljas i enlighet med de kriterier som följer av LAF. Detta innebär till exempel att livränta kan beviljas när nedsättningen av arbetsförmågan är av så liten omfattning att sjukersättning eller aktivitetsersättning inte kan utges. Livränta kan nämligen beviljas när förmågan att skaffa sig inkomst genom arbete är nedsatt med minst en femtondel. Rätt till sjukersättning och aktivitetsersättning kan föreligga först när arbetsförmågan är nedsatt med minst en fjärdedel. Livränta kan även utges till försäkrad som på grund av skada måste byta till ett lägre betalt arbete utan att arbetets omfattning reduceras. I den situationen är det inte möjligt att få sjukersättning eller aktivitetsersättning.

Av den föreslagna formuleringen följer att den försäkrade inte uppfyller förutsättningarna för livränta så länge sjukpenning utges för en arbetsrelaterad sjukdom, eftersom varaktighetskravet då inte kan anses uppfyllt.

Regeringsrätten gör följande bedömning.

Frågan i målet är om den omständigheten att en person under viss tid uppburit sjukpenning hindrar att han för samma tid beviljas arbetsskadelivränta.

Genom lagändringen år 2003 kom bestämmelserna i LAF om livränta att närmare knyta an till bestämmelserna om sjuk- och aktivitetsersättning i AFL. Det uppställs dock inget krav på att sjuk- eller aktivitetsersättning ska ha beslutats innan livränta kan utgå och det finns inget uttryckligt hinder i lagtexten mot att bevilja livränta trots att den försäkrade uppbär sjukpenning. Nyss citerade uttalanden i propositionen kan i viss mån förefalla motstridiga. Å ena sidan sägs att varaktighetskravet inte är uppfyllt så länge sjukpenning utges för den arbetsrelaterade sjukdomen och å andra sidan framhålls att rätten till livränta inte är beroende av om sjuk- eller aktivitetsersättning faktiskt beviljats. Uttalandena

kan därmed inte sägas ge stöd för den tolkning av reglerna om rätt till livränta som kammarrätten har gjort och som innebär att livränta inte kan utgå till någon som uppbär sjukpenning. I sammanhanget bör beaktas bestämmelserna i 6 kap. 7 § andra stycket LAF jfrt med 17 kap. 1 § första stycket AFL som innebär att livränta som utges retroaktivt till någon som uppburit t.ex. sjukpenning ska minskas.

Mot bakgrund av det anförda finner Regeringsrätten att enbart det förhållandet att en person uppbär sjukpenning inte utgör hinder mot att bevilja livränta för samma period under förutsättning att varaktighetsrekvisitet i 4 kap. 1 § LAF är uppfyllt. Avgörande är i stället vid vilken tidpunkt den medicinska utredningen i målet utvisar att förmågan är nedsatt i sådan utsträckning att detta rekvisit är uppfyllt.

Försäkringskassans överklagande ska således bifallas.

Susanne Billum

Peter Kindlund

Margit Knutsson

Henrik Jermsten

Olle Stenman

Charlotta Berglund
Föredragande regeringsrätts-
sekreterare

Avd. II

Föredraget 2010-01-27